

KOMISJA PRZECIWKO NIEMCOM

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)
z dnia 5 października 2006 r. *

W sprawie C-105/02

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie, na podstawie art. 226 WE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 21 marca 2002 r.,

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez G. Wilmsa i C. Giolitę, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Republice Federalnej Niemiec, reprezentowanej przez W.D. Plessinga i R. Stüwego, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez D. Sellnera, Rechtsanwalt,

strona pozwana,

* Język postępowania: niemiecki.

popieranej przez

Królestwo Belgii, reprezentowane przez M. Wimmera i A. Snoecx, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez adwokata B. van de Walle de Ghelckego,

interwenient,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: P. Jann, prezes izby, N. Colneric, J.N. Cunha Rodrigues (sprawozdawca), M. Ilešić i E. Levits, sędziowie,

rzecznik generalny: C. Stix-Hackl,
sekretarz: K. Sztranc, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 4 maja 2005 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 8 grudnia 2005 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 W swojej skardze Komisja Wspólnot Europejskich domaga się od Trybunału stwierdzenia, że:

- nie zwalniając prawidłowo niektórych dokumentów tranzytowych (karnety TIR), wskutek czego środki własne wynikające z nich nie zostały właściwie zapisane na rachunku ani udostępnione Komisji w terminie,

- nie przekazując Komisji informacji o wszystkich innych niezakwestionowanych kwotach celnych w związku z niezwolnieniem karnetów TIR przez niemieckie biura celne od 1994 r. aż do zmiany zarządzenia federalnego ministra finansów w dniu 11 września 1996 r. (zarządzenie z dnia 11 września 1996 r., III B 1 — Z 0912 — 31/96, zwanego dalej „zarządzeniem federalnym z 1996 r.”), które zostały analogicznie potraktowane (wpis na „rachunkach B” zamiast wpisu na „rachunkach A”),

Republika Federalna Niemiec uchybiła swoim zobowiązaniom, które ciążą na niej na mocy rozporządzenia Rady (EWG, Euratom) nr 1552/89 z dnia 29 maja 1989 r. wykonującego decyzję 88/376/EWG, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (Dz.U. L 155, str. 1), zastąpionego ze skutkiem od dnia 31 maja 2000 r. rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r. wykonującym decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (Dz.U. L 130, str. 1).

Komisja domaga się również od Trybunału uznania, że

- Republika Federalna Niemiec jest zobowiązana natychmiast zasilić rachunek Komisji środkami własnymi, które nie zostały przekazane z powodu uchybień, o których mowa w ust. 1 i 2;
- Republika Federalna Niemiec jest zobowiązana wskazać termin zapłaty długu, należną kwotę oraz datę przelewu w odniesieniu do kwot, które ewentualnie zostały przekazane na konto;
- Republika Federalna Niemiec jest zobowiązana zapłacić do budżetu wspólnotowego należne odsetki za zwłokę w zapisaniu na rachunek za okres do dnia 31 maja 2000 r., zgodnie z art. 11 rozporządzenia nr 1552/89, i za okres po dniu 31 maja 2000 r., zgodnie z art. 11 rozporządzenia nr 1150/2000.

Ramy prawne

Konwencja TIR

- 2 Konwencja celna dotycząca międzynarodowego przewozu towarów z zastosowaniem karnetów TIR (zwana dalej „konwencją TIR”) została podpisana w Genewie (Szwajcaria) w dniu 14 listopada 1975 r. Republika Federalna Niemiec jest stroną tej konwencji, podobnie jak Wspólnota Europejska, która zatwierdziła ją na mocy rozporządzenia Rady (EWG) nr 2112/78 z dnia 25 lipca 1978 r. (Dz.U. L 252, str. 1). Wspomniana konwencja weszła w życie w stosunku do Wspólnoty w dniu 20 czerwca 1983 r. (Dz.U. L 31, str. 13).

- 3 Konwencja TIR stanowi w szczególności, że od towarów przewożonych zgodnie z procedurą TIR nie będą uiszczane lub składane do depozytu w przejściowych urzędach celnych opłaty i podatki przywózowe i wywózowe.
- 4 Zgodnie z konwencją TIR warunkiem korzystania z udogodnień jest posiadanie przez towary w trakcie całego przewozu jednakowego dokumentu, który służy kontroli prawidłowości operacji. W dalszej kolejności konwencja TIR wymaga również udzielenia zabezpieczenia za przewóz przez stowarzyszenia uznane przez umawiające się strony, zgodnie z przepisami art. 6 tej konwencji.
- 5 Artykuł 6 ust. 1 konwencji TIR:

„Każda umawiająca się strona może, z zastrzeżeniem określonych przez siebie warunków i gwarancji, upoważnić stowarzyszenia do wydawania karnetów TIR bezpośrednio lub za pośrednictwem odpowiednich stowarzyszeń oraz do występowania w charakterze poręczycieli”.

- 6 Karnet TIR składa się z kilku kartek, z których każda zawiera odcinek nr 1 i odcinek nr 2, oraz z odpowiadających im grzbietów, na których umieszczone są niezbędne dane. Dla każdego przejazdu przez terytorium używane są dwa odcinki. Na początku operacji transportu grzbiet nr 1 jest złożony w wyjściowym urzędzie celnym. Operacja zostaje zakończona po zwrocie grzbietu nr 2 przez urząd celny wyjazdu znajdujący się na tym samym obszarze celnym. Ta procedura jest powtarzana w przypadku każdego przejazdu przez terytorium przy użyciu dwóch innych odcinków znajdujących się w tym samym karnecie.

7 Drukowaniem i dystrybucją karnetów TIR zajmuje się International Road Transport Union (zwana dalej „Międzynarodową Unią Transportu Drogowego” lub „IRU”), której siedziba znajduje się w Genewie. Karnety TIR wydają ich użytkownikom stowarzyszenia poręczające każdego państwa, zatwierdzone w tym celu przez władze umawiających się stron. Karnet TIR jest wydawany przez stowarzyszenie poręczające państwa wyjazdu, a zabezpieczenie pokrywa IRU i grupa ubezpieczycieli mających siedzibę w Szwajcarii (dalej zwanych „grupą ubezpieczycieli”).

8 Artykuł 8 konwencji TIR stanowi:

„1. Stowarzyszenie poręczające zobowiąże się do uiszczenia należnych opłat i podatków przywozowych lub wywozowych, zwiększonych ewentualnie o odsetki za zwłokę, które mogą się należeć na mocy ustaw i przepisów celnych państwa, w którym ujawniono nieprawidłowość odnoszącą się do operacji TIR. Będzie ono zobowiązane do zapłacenia tych kwot na zasadzie odpowiedzialności wspólnej i solidarnej z osobami, od których należne są te kwoty.

2. Jeżeli ustawy i przepisy umawiającej się strony nie przewidują uiszczenia opłat i podatków przywozowych lub wywozowych w przypadkach określonych w ustępie 1, stowarzyszenie poręczające zobowiąże się do zapłacenia, na tych samych warunkach, kwoty równej opłatom i podatkom przywozowym lub wywozowym, zwiększonym o jakiegokolwiek odsetki za zwłokę.

3. Każda umawiająca się strona określi maksymalną wysokość kwot od jednego karnetu TIR, których można żądać od stowarzyszenia poręczającego na podstawie postanowień ustępów 1 i 2.

4. Odpowiedzialność stowarzyszenia poręczającego w stosunku do władz państwa, w którym się znajduje wyjściowy urząd celny, rozpoczyna się od chwili, gdy karnet TIR został przyjęty przez urząd celny. W następnych państwach, przez które prowadzi trasa przewozu towarów zgodnie z procedurą TIR, odpowiedzialność ta rozpoczyna się od chwili wwozu towarów [...].

5. Odpowiedzialność stowarzyszenia poręczającego będzie obejmować nie tylko towary wyszczególnione w karnecie TIR, lecz także towary, które — jakkolwiek nie są wyszczególnione w tym karnecie — znajdują się pod zamknięciem celnym w części pojazdu drogowego albo w kontenerze. Nie będzie ona obejmować żadnych innych towarów.

6. W celu ustalenia opłat i podatków wymienionych w ustępach 1 i 2 dane dotyczące towarów zawarte w karnecie TIR uważane będą za ważne do czasu przedstawienia dowodu przeciwnego.

7. Gdy kwoty wymienione w ustępach 1 i 2 staną się wymagalne, właściwe władze powinny, w miarę możliwości, przed skierowaniem roszczenia do stowarzyszenia poręczającego zażądać ich zapłaty od osoby lub osób, od której lub których kwoty bezpośrednio się należą”.

System środków własnych Wspólnoty

- 9 Artykuł 2 rozporządzenia nr 1552/89 zamieszczony w tytule I „Przepisy ogólne” stanowi:

„Do celów stosowania niniejszego rozporządzenia roszczenie Wspólnot do środków własnych, określonych w art. 2 ust. 1 lit. a) i b) decyzji 88/376/EWG, Euratom jest

ustalon[e] z chwilą powiadomienia dłużnika o wysokości należnej kwoty przez właściwe służby państwa członkowskiego. Powiadomienia dokonuje się z chwilą, gdy dłużnik jest znany, a należna kwota może być naliczona przez właściwe organy administracyjne, z uwzględnieniem wszystkich przepisów wspólnotowych wiążących w tej dziedzinie [tłumaczenie nieoficjalne].

[...]”.

- ¹⁰ Ten przepis został zmieniony z dniem 14 lipca 1996 r. przez rozporządzenie Rady (Euratom, EWG) nr 1355/96 z dnia 8 lipca 1996 r. (Dz.U. L 175, str. 3), którego treść została powtórzona w art. 2 rozporządzenia nr 1150/2000. Treść tego artykułu jest następująca:

„1. Do celów stosowania niniejszego rozporządzenia tytuł [roszczenie] Wspólnot do środków własnych, określonych w art. 2 ust. 1 lit. a) i b) decyzji 94/728/WE, Euratom, jest ustalony, gdy zostały spełnione warunki przewidziane w regulacjach celnych dotyczących wpisu tytułu [roszczenia do] dochodów budżetowych w rachunkach i powiadamiania dłużnika.

2. Datą ustalenia tytułu [roszczenia], określoną w ust. 1, jest data wpisu do księgi rachunkowej przewidzianej w regulacjach celnych [...]”.

- 11 Artykuł 6 ust. 1 i 2 lit. a) i b) rozporządzenia nr 1552/89, znajdujący się w tytule II, zatytułowanym „Rachunki dotyczące środków własnych, stanowi:

„1. Rachunki dotyczące środków własnych prowadzone są przez skarb każdego państwa członkowskiego lub organ wyznaczony przez każde państwo członkowskie i z podziałem na rodzaj środków.

2. a) Z zastrzeżeniem lit. b) niniejszego ustępu, tytuły [roszczenia do] dochodów budżetowych [ustalone zgodnie z art. 2] są wpisywane w rachunkach [potocznie zwanych »rachunkami A«] najpóźniej pierwszego dnia roboczego po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym tytuł [roszczenia do] dochodów budżetowych został[o] ustalony[e].

b) Ustalone tytuły [roszczenia do] dochodów budżetowych nieuwzględnione w rachunkach określonych w lit. a) ze względu na to, że nie zostały jeszcze uzyskane ani nie przewidziano zabezpieczenia [poręczenia], wykazywane są na odrębnych rachunkach [potocznie zwanych »rachunkami B«] w terminie ustanowionym w lit. a). Państwa członkowskie mogą przyjąć tę procedurę, jeżeli ustalone tytuły [roszczenia do] dochodów budżetowych, w odniesieniu do których zabezpieczenie zostało przewidziane, są kwestionowane oraz mogą podlegać zmianie w wyniku rozstrzygnięcia sporu, który powstał [tłumaczenie nieoficjalne].

- 12 Artykuł 9 rozporządzeń nr 1552/89 i 1150/2000, znajdujący się w tytule III, zatytułowanym „Udostępnianie środków własnych”, brzmi następująco:

„1. Zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 10, każde państwo członkowskie zapisuje środki własne na rachunek otwarty w imieniu Komisji przez jego skarb państwa lub organ wyznaczony przez państwo członkowskie.

Taki rachunek jest prowadzony nieodpłatnie.

2. Zapisane kwoty są przeliczane przez Komisję i wpisywane do jej rachunków [...].”

- 13 Zgodnie z art. 10 ust. 1 odpowiednio rozporządzeń nr 1552/89 i 1150/2000, zamieszczonym także w tytule III:

„Po potrąceniu 10% tytułem kosztów poboru, zgodnie z art. 2 ust. 3 [odpowiednio decyzji 88/376 i 94/728], wpis środków własnych określonych w art. 2 ust. 1 lit. a) i b) tej decyzji dokonywany jest najpóźniej w pierwszym dniu roboczym po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym tytuł [roszczenie do] dochodów budżetowych został[o] ustalony[e] zgodnie z art. 2 niniejszego rozporządzenia.

Jednakże w odniesieniu do tytułów [roszczeń do] dochodów budżetowych wykazanych na odrębnych rachunkach [B] na mocy [odpowiednio art. 6 ust. 2 lit. b) i art. 6 ust. 3 lit. b)] wpis musi być dokonany najpóźniej w pierwszym dniu roboczym następującym po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym tytuły [kwoty odpowiadające roszczeniom do] dochodów budżetowych zostały uzyskane”.

- 14 Na mocy art. 11 rozporządzeń nr 1552/89 i 1150/2000, które również są umieszczone we wspomnianym tytule III:

„Każda zwłoka w dokonaniu wpisu na rachunku określonym w art. 9 ust. 1 stanowi przyczynę zapłaty przez zainteresowane państwo członkowskie odsetek według stopy procentowej obowiązującej na rynku pieniężnym państwa członkowskiego

w terminie wymagalności w odniesieniu do krótkoterminowych publicznych operacji finansujących, powiększonej o dwa punkty procentowe. Stopa ta rośnie o 0,25 punktu procentowego za każdy miesiąc zwłoki. Tak powiększona stopa stosowana jest do całego okresu zwłoki”.

- 15 Artykuł 17 ust. 1 i 2 tych rozporządzeń, znajdujący się w tytule VII „Przepisy dotyczące środków inspekcyjnych”, stanowi:

„1. Państwa członkowskie podejmują wszystkie wymagane środki w celu zapewnienia, aby kwota odpowiadająca tytułom [roszczeniom do] dochodów budżetowych ustalonym na mocy art. 2 została udostępniona Komisji, jak określono w niniejszym rozporządzeniu.

2. Państwa członkowskie są zwolnione z obowiązku przekazania do dyspozycji Komisji kwot odpowiadających ustalonym tytułom [roszczeniom do] dochodów budżetowych jedynie w przypadku, gdy kwoty te nie zostały zgromadzone z powodu siły wyższej. Ponadto państwa członkowskie mogą ignorować obowiązek udostępnienia tych kwot Komisji w szczególnych przypadkach, jeżeli po dokonaniu dokładnej oceny wszystkich istotnych okoliczności konkretnego przypadku okaże się, że ich uzyskanie jest całkowicie niemożliwe z przyczyn, których nie można im przypisać [...]”.

- 16 Artykuł 18 rozporządzenia nr 1552/89 [po zmianie art. 18 rozporządzenia nr 1150/2000] stanowi:

„1. Państwa członkowskie prowadzą kontrole i badania dotyczące ustalenia tytułów [roszczeń] i udostępnienia środków własnych, określonych w art. 2 ust. 1 lit. a) i b) [odpowiednio decyzji 88/376 i 94/728]. Komisja wykonuje swoje uprawnienia, jak określono w niniejszym artykule.

2. Na podstawie ust. 1 państwa członkowskie:

- a) wykonują dodatkowe środki inspekcyjne na wniosek Komisji. W swoim wniosku Komisja określa przyczyny dodatkowej inspekcji,

- b) włączają Komisję, na jej wniosek, do środków inspekcyjnych, które wykonują.

Państwa członkowskie podejmują wszelkie kroki wymagane do ułatwienia takich środków inspekcyjnych. W przypadku gdy Komisja jest włączona w te środki, państwa członkowskie przekazują do jej dyspozycji dokumenty uzupełniające, określone w art. 3.

[...]”.

Uregulowania krajowe

17 Zarządzenie federalne z 1996 r. stanowi:

„W odniesieniu do żądań zapłaty opłat przywozowych w ramach procedury tranzytu wspólnotowego lub procedury wspólnego tranzytu wierzitelności uznaje się za zabezpieczone wyłącznie wtedy, gdy w stosunku do każdej operacji tranzytu zostało złożone odrębne zabezpieczenie i gdy nie doszło jeszcze do zwolnienia zabezpieczenia.

Wszystkie inne wierzytelności powstałe w ramach procedury tranzytu wspólnotowego, procedury wspólnego tranzytu lub systemu TIR uznaje się za niezabezpieczone [...]”.

Postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

- 18 W związku z kontrolą tradycyjnych środków własnych, która została przeprowadzona przez Komisję w Niemczech pomiędzy dniem 24 a 28 listopada 1997 r. w ramach tranzytowej procedury celnej, stwierdzono przypadki braku lub opóźnienia w zapłacie środków własnych Wspólnocie z powodu niezachowania reguł rachunkowości określonych w art. 6 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1552/89. Zdaniem Komisji władze niemieckie nie zwolniły prawidłowo niektórych dokumentów tranzytowych w ramach tranzytowej procedury celnej w oparciu o zarządzenie federalne z 1996 r. Chodzi tu o 509 karnetów TIR, które dotyczą lat 1993–1995, a sporne opłaty odpowiadają kwocie około 20 milionów DEM. Urzędy celne wprawdzie wezwały w odpowiednim czasie do zapłaty opłat stowarzyszenie poręczające, wyznaczając mu termin do zapłaty, jednak nie wpłynęła żadna zapłata, a władze niemieckie nie wystąpiły z roszczeniem o zapłatę należnych kwot na drodze sądowej, mimo że powinny to były zrobić. Zdaniem Komisji dochodzenie tych spornych opłat zostało zawieszono lub nawet nie zostało zapoczątkowane, ponieważ rząd niemiecki zawarł porozumienia ze stowarzyszeniami poręczającymi, na podstawie których tymczasowo zrezygnował z dochodzenia tych opłat.
- 19 Zdaniem władz niemieckich sporne kwoty powinny być uznane za niezabezpieczone w rozumieniu zarządzenia federalnego z 1996 r. W konsekwencji zostały one wykazane na rachunkach B, pomimo że w ramach konwencji TIR kwota 50 000 USD została przekazana jako zabezpieczenie umowne karnetu TIR.

- 20 To postępowanie zostało poddane krytyce przez Komisję, która podniosła, że zabezpieczenie umowne należało uznać za odrębne lub ryczałtowe, w związku z czym sporne wierzytelności powinny zostać wykazane na rachunkach A, jeśli nie zostały zakwestionowane.
- 21 Pismem z dnia 19 grudnia 1997 r. Komisja wezwała zatem władze niemieckie do przekazania jej treści powołanych powyżej w pkt 18 niniejszego wyroku porozumień i analogicznych porozumień zawartych ewentualnie z innymi stowarzyszeniami poręczającymi oraz wskazania jej, kiedy i w jakiej formie nastąpi udostępnienie Komisji ustalonych i nieuiszczonych środków własnych z niezwołnionych karnetów TIR.
- 22 W piśmie z dnia 22 stycznia 1998 r. władze niemieckie podniosły, że wzrost nadużyć finansowych w trakcie operacji tranzytu związanych z karnetami TIR doprowadził w dniu 5 grudnia 1994 r. do wypowiedzenia umowy reasekuracji przez grupę ubezpieczycieli i wstrzymanie przez tą grupę zapłaty niemieckim stowarzyszeniom poręczającym, które zostały ubezpieczone za pośrednictwem IRU. W tych warunkach tymczasowa rezygnacja przez władze niemieckie z sądowego dochodzenia roszczeń była konieczna w celu uniknięcia upadłości tych stowarzyszeń i rozpadu procedury TIR w całej Unii Europejskiej. Ponadto toczy się postępowanie polubowne pomiędzy IRU i grupą ubezpieczycieli. Zdaniem tych organów wierzytelności wynikające z niezakończenia operacji tranzytu można uznać za zabezpieczone w rozumieniu rozporządzenia nr 1552/89 tylko wtedy, gdy złożone zabezpieczenia dotyczą pojedynczych operacji i gdy stanowią zabezpieczenie do wysokości rzeczywistego ryzyka, co nie miało miejsca w niniejszym przypadku.
- 23 Pismem z dnia 30 marca 1998 r. Komisja wznowiła żądanie udostępnienia spornych środków własnych, uznając, że wierzytelności wynikające z niezakończenia operacji tranzytu, stwierdzone podczas kontroli środków własnych w listopadzie 1997 r., były zabezpieczone.

- 24 Pismem z dnia 22 maja 1998 r. władze niemieckie odpowiedziały, że nie mogły spełnić tego żądania bez nieuzasadnionego obciążania budżetu niemieckiego, ponieważ sporne zabezpieczenia pokrywały tylko część rozpatrywanych roszczeń. Przed wydaniem zarządzenia federalnego w 1996 r. Republika Federalna Niemiec zapisała zabezpieczone ogólnie wierzytelności na rachunkach A i udostępniła Komisji środki własne niezależnie od tego, czy opłaty zostały uiszczone, czy też nie, nawet jeśli państwa członkowskie były uprawnione do dochodzenia tych roszczeń z powodu naruszenia lub nieprawidłowości popełnionych na ich terytorium. Ten nadmierny ciężar dla budżetu niemieckiego nie mógł być udźwignięty.
- 25 Pismem z dnia 8 czerwca 1998 r. Komisja wezwała wspomniane władze niemieckie w szczególności do przekazania jej informacji, których wcześniej zażądała, w celu obliczenia ewentualnych odsetek za zwłokę na podstawie art. 11 rozporządzenia nr 1552/89. W odpowiedzi z dnia 18 września 1998 r. wspomniane władze ponownie potwierdziły stanowisko wyrażone w korespondencji z 22 stycznia i 22 maja 1998 r.
- 26 Pismem z dnia 30 października 1998 r. Komisja zażądała od rządu niemieckiego zapłaty określonej kwoty tytułem zaliczki za opłaty należne przed ostatnim dniem drugiego miesiąca następującego po wysłaniu tego pisma i przekazania jej informacji odnośnie do wszystkich niezakwestionowanych kwot celnych, które zostały wpisane na rachunki B zamiast na rachunki A i dotyczyły karnetów TIR, które nie zostały zwolnione przez niemieckie urzędy celne w okresie od 1994 r. do 1998 r.
- 27 Pismem z dnia 4 marca 1999 r. władze niemieckie ponownie potwierdziły swój punkt widzenia i odpowiedziały Komisji, że odmawiają spełnienia jej żądań.

- 28 W piśmie z dnia 24 marca 1999 r., a następnie w piśmie wzywającym do usunięcia uchybienia z dnia 15 listopada 1999 r. Komisja zakwestionowała interpretację rozporządzenia nr 1552/89 zaprezentowaną przez rząd niemiecki. Uznała ona w nim, że wbrew twierdzeniom władz niemieckich chodzi tu nie o ogólne zabezpieczenia kilku wierzytelności, ale zabezpieczenia każdego pojedynczego karnetu TIR, które w większości przypadków zabezpieczają wierzytelności w całości lub w dużej części.
- 29 Ciągła odmowa przekazania Komisji informacji dotyczących treści porozumień zawartych ze stowarzyszeniami poręczającymi jest sprzeczna z art. 10 WE. Ponadto wypowiedzenie umowy reasekuracji, które nastąpiło pod koniec 1994 r., nie dotyczy spornych karnetów TIR za lata 1993 i 1994. Jeśli chodzi o karnety TIR za rok 1995, Republika Federalna Niemiec zrezygnowała tymczasowo z dochodzenia wierzytelności od stowarzyszenia poręczającego, pod warunkiem że pozostanie ono nadal odpowiedzialne do wysokości „odpowiedniego udziału własnego” i tytułem zabezpieczenia dokona cesji wierzytelności przysługujących jej względem reasekuratora. W konsekwencji wierzytelności za 1995 r. i za następne lata były także objęte zabezpieczeniami i powinny być — przynajmniej częściowo — zostać wykazane na rachunkach A oraz udostępnione Komisji w takim zakresie, w jakim nie zostały zakwestionowane w odpowiednim terminie. Jeśli chodzi o tymczasową rezygnację z dochodzenia kwot wykazanych na rachunkach B, Komisja przypomina, że władze niemieckie są na mocy art. 17 rozporządzenia nr 1552/89 zobowiązane do podjęcia z wymaganą starannością wszelkich koniecznych działań w celu ściągnięcia kwot odpowiadających ustalonym środkom własnym.
- 30 W komunikacie z dnia 1 lutego 2000 r. władze niemieckie podtrzymały i rozwinęły swój punkt widzenia, przekazując Komisji porozumienia zawarte ze stowarzyszeniami poręczającymi dotyczące odroczenia zapłaty.

- 31 W dniu 8 listopada 2000 r. Komisja skierowała do Republiki Federalnej Niemiec uzasadnioną opinię. Zdaniem Komisji z powodu postępowania pojednawczego pomiędzy IRU a grupą ubezpieczycieli nie można było uznać, że wierzytelności zostały zakwestionowane. Główne wierzytelności nie zostały zakwestionowane przez podmioty zobowiązane do zapłaty opłat, a w odmowie przyjęcia odpowiedzialności za dłużnika przez grupę ubezpieczycieli nie można dopatrywać się zakwestionowania głównych wierzytelności. Wreszcie tymczasowa rezygnacja przez władze niemieckie z ich wierzytelności dotyczy zwyczajnie odpowiedzialności ubezpieczycieli stojących za stowarzyszeniami poręczającymi. W tym względzie obowiązek podmiotów zobowiązanych do zapłaty opłat i w konsekwencji obowiązek Republiki Federalnej Niemiec względem budżetu wspólnotowego pozostaje bez zmian. Wbrew opinii tego państwa członkowskiego nie należało stosować art. 17 ust. 2 rozporządzenia nr 1552/89, który znajduje zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy kwoty środków własnych nie mogły zostać ściągnięte z powodu siły wyższej (zdanie pierwsze tego przepisu) lub gdy nie ma żadnych możliwości uzyskania tych kwot z przyczyn, których nie można przypisać państwu członkowskim (zdanie drugie tego samego przepisu).
- 32 Komisja ponownie zażądała od władz niemieckich natychmiastowego udostępnienia Komisji, tytułem zaliczki, kwoty 10 552 875 DEM, odpowiadającej kwocie za niezwolnienie karnetów TIR w latach 1996 i 1997 w celu uniknięcia dodatkowych odsetek za zwłokę, przekazania jej informacji o wszystkich niezakwestionowanych kwotach celnych, które zostały potraktowane analogicznie w związku z karnetami TIR, które nie zostały zwolnione przez niemieckie urzędy celne od 1994 r. aż do zmiany zarządzenia w 1996 r., oraz natychmiastowego udostępnienia Komisji środków własnych w celu uniknięcia dodatkowych odsetek za zwłokę. Republika Federalna Niemiec została wezwana do podjęcia koniecznych działań w celu zastosowania się do uzasadnionej opinii w terminie dwóch miesięcy od jej otrzymania.
- 33 Rząd niemiecki odpowiedział na uzasadnioną opinię pismem z dnia 10 stycznia 2001 r., w którym powtórzył przedstawione wcześniej stanowisko, że jedynie kwoty

objęte zabezpieczeniami, które można „bezpośrednio i natychmiast zrealizować” muszą zostać udostępnione Wspólnocie. Tymczasem nie jest tak w przypadku spornych zabezpieczeń na podstawie konwencji TIR, ponieważ stowarzyszenia krajowe nie mogły opierać się na poręczeniu IRU, a IRU nie mogła liczyć na świadczenia grupy ubezpieczycieli z powodu zbyt wysokich szkód, które nie zostały przewidziane w umowach ubezpieczenia, i ciężkich nadużyć finansowych w ramach przestępczości zorganizowanej. Kwota zabezpieczenia, to jest 60 024 EUR, nie pokrywa wiarytelności związanych z towarami. Ponadto z art. 8 ust. 7 konwencji TIR wynika, że w przypadku niezwolnienia operacji TIR należy dochodzić tej kwoty w pierwszej kolejności od bezpośredniego dłużnika. Dopiero jeśli to się nie powiedzie, odpowiedzialne są stowarzyszenia.

34 Ponadto wiarytelności, które są sporne pomiędzy stowarzyszeniami poręczającymi i administracją, należy uznać za zakwestionowane w rozumieniu art. 6 ust. 2 rozporządzenia nr 1552/89. Co więcej postępowanie administracyjne lub sądowe przed sądami niemieckimi jest w toku, co uzasadnia wpisanie kwot na rachunkach B. Wreszcie porozumienie zawarte z tymi stowarzyszeniami nie oznacza rezygnacji z dochodzenia roszczeń względem tych stowarzyszeń, ale po prostu tymczasowe niewykonywanie tych praw, które jest konieczne w celu uniknięcia nieuchronnej upadłości.

35 W tych okolicznościach Komisja podjęła decyzję o wniesieniu niniejszej skargi.

36 Pismem, które zostało wpisane do rejestru w sekretariacie Sądu w dniu 9 września 2002 r., Królestwo Belgii zostało dopuszczone do sprawy w charakterze interwenienta po stronie Republiki Federalnej Niemiec.

W przedmiocie skargi

W przedmiocie zarzutu opartego na częściowej niedopuszczalności skargi

Argumentacja stron

- 37 Republika Federalna Niemiec wspierana przez Królestwo Belgii podnosi, że skarga jest częściowo niedopuszczalna, ponieważ w żądaniach trzecim, czwartym i piątym Komisja domaga się zobowiązania strony pozwanej odpowiednio do „natychmiast [owego] zasil[enia] rachunk[u] Komisji środkami własnymi, które nie zostały przekazane z powodu uchybień”, których dotyczy niniejsze postępowanie, i „wskaza [nia] termin[u] zapłaty długu, należn[ej] kwot[y] oraz dat[y] przelewu w odniesieniu do kwot, które ewentualnie zostały przekazane na konto”, oraz „zapłac[enia] do budżetu wspólnotowego należnych odsetek za zwłokę w zapisaniu na rachunek”.
- 38 Jej zdaniem z art. 228 ust. 1 WE wynika jasno, że rola Trybunału jest ograniczona do stwierdzenia uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego i że nie może on zobowiązywać strony pozwanej do przyjęcia określonego zachowania. Do organów krajowych należy określenie konsekwencji, które trzeba wyciągnąć ze stwierdzenia uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, przy czym musi ono niezwłocznie zostać zakończone. Wprawdzie zobowiązania dotyczące zakończenia uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego mogą znajdować się w uzasadnieniu wyroku Trybunału, jednak nie w jego sentencji (zob. w szczególności wyrok z dnia 20 marca 1986 r. w sprawie 303/84 Komisja przeciwko Niemcom, Rec. str. 1171, pkt 19).
- 39 Należy zatem oddalić trzecie i piąte żądanie, ponieważ pod pozorem tych wniosków Komisja dochodzi zapłaty. To samo dotyczy czwartego żądania, w którym Komisja

formuluje wniosek o bliżej nieokreślone dochodzenie, podczas gdy Trybunał może tylko ewentualnie stwierdzić naruszenie obowiązku informacji i lojalności (wyrok z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie C-10/00 Komisja przeciwko Włochom, Rec. str. I-2357). Oprócz tego, że ten wniosek nie został przedstawiony w ramach postępowania poprzedzającego wniesienie skargi, przenosi on ciężar dowodu na okoliczność uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, który spoczywa na Komisji, a nie na państwie członkowskim.

40 Zdaniem Komisji treść art. 228 WE nie przeszkadza Trybunałowi w formułowaniu wypowiedzi, które mogą służyć usunięciu uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. Jeśli chodzi o czwarte żądanie, Komisja zaznacza, że Komisja jest uzależniona w dużej mierze od informacji przekazanych przez państwa członkowskie w celu sprawdzenia, czy uiszczają one prawidłowo kwoty odpowiadające należnym środkom własnym. Na państwach członkowskich ciąży szczególnie obowiązek współpracy (wyrok w sprawie Komisja przeciwko Włochom, przywołany powyżej, pkt 88 i następane), który wyraźnie został skonkretyzowany w art. 18 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1552/89. Wobec tego, nie naruszając zasady proporcjonalności, Komisja miała prawo wymagać od strony pozwanej — tak jak miało to już miejsce w postępowaniu administracyjnym — niezbędnych informacji w celu zbadania istnienia i rozmiaru uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, które opisała w sposób przekonywający. Dokładnie takiemu celowi służą żądania drugie i czwarte.

41 W odniesieniu do piątego żądania Komisja wskazuje, że art. 11 rozporządzenia nr 1552/89 przewiduje precyzyjny i bezwarunkowy obowiązek zapłaty odsetek za zwłokę. Trybunał odwołał się już do takiego obowiązku w innych skargach o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego (wyrok w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, przywołany powyżej, pkt 19). W przypadku uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, które dotyczy zapłaty, państwo członkowskie nie dysponuje swobodnym uznaniem co do sposobu zakończenia uchybienia.

- 42 W trakcie rozprawy Komisja na nowo sformułowała piąte żądanie, w którym teraz domaga się od Trybunału stwierdzenia, że „Republika Federalna Niemiec naruszyła art. 11 rozporządzenia nr 1552/89, nie zasilając budżetu wspólnotowego należnymi odsetkami”.

Ocena Trybunału

- 43 W żądaniach trzecim i czwartym zawartych w skardze oraz w piątym żądaniu zgodnie z jego pierwotnym brzmieniem Komisja domaga się, by Trybunał stwierdził, iż Republika Federalna Niemiec ma obowiązek „natychmiast zasilić rachunek Komisji środkami własnymi, które nie zostały przekazane z powodu uchybień, o których mowa w ust. 1 i 2”, i „wskazać termin zapłaty długu, należną kwotę oraz datę przelewu w odniesieniu do kwot, które ewentualnie zostały przekazane na konto” oraz „zapłacić do budżetu wspólnotowego należne odsetki za zwłokę w zapisaniu na rachunek za okres do dnia 31 maja 2000 r., zgodnie z art. 11 rozporządzenia nr 1552/89 i za okres po dniu 31 maja 2000 r., zgodnie z art. 11 rozporządzenia nr 1150/2000”.
- 44 Bezsporne jest, że skarga wniesiona na podstawie art. 226 WE ma na celu stwierdzenie uchybienia przez państwo członkowskie jego wspólnotowym zobowiązaniom. Stwierdzenie takiego uchybienia, zgodnie z brzmieniem art. 228 WE, zobowiązuje dane państwo członkowskie do podjęcia środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału. Jednak Trybunał nie może nakazać temu państwu podjęcia określonych środków (zob. w szczególności wyrok z dnia 14 kwietnia 2005 r. w sprawie C-104/02 Komisja przeciwko Niemcom, Rec. str. I-2689, pkt 49).

- 45 W rezultacie w ramach skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom Trybunał nie jest władny wypowiadać się w przedmiocie zarzutów związanych żądaniami zmierzającymi, jak w niniejszym przypadku, do nakazania państwu członkowskiemu zapisania na rachunku określonych kwot, przekazania informacji dotyczących niektórych kwot i przelewów oraz zapłacenia odsetek za zwłokę.
- 46 W odniesieniu do ponownego sformułowania piątego żądania należy przypomnieć, że w zasadzie strona nie może zmienić przedmiotu sporu w toku postępowania, a zasadność skargi podlega rozpatrzeniu przy uwzględnieniu jedynie żądań zawartych w skardze wszczynającej postępowanie (zob. podobnie wyroki z dnia 25 września 1979 r. w sprawie 232/78 Komisja przeciwko Francji, Rec. str. 2729, pkt 3 oraz z dnia 6 kwietnia 2000 r. w sprawie C-256/98 Komisja przeciwko Francji, Rec. str. I-2487, pkt 31 i z dnia 4 maja 2006 r. w sprawie C-508/03 Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, Zb.Orz. str. I-3969, pkt 61).
- 47 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem (zob. w szczególności wyrok z dnia 9 listopada 1999 r. w sprawie C-365/97 Komisja przeciwko Włochom, Rec. str. I-7773, pkt 23 oraz z dnia 27 kwietnia 2006 r. w sprawie C-441/02 Komisja przeciwko Niemcom, Zb.Orz. str. I-3449, pkt 59) wezwanie do usunięcia uchybień skierowane przez Komisję do państwa członkowskiego oraz uzasadniona opinia wydawana przez Komisję wyznaczają przedmiot sporu, który nie może być od tego momentu poszerzony. Możliwość przedstawienia przez zainteresowane państwo swoich uwag, nawet jeśli nie zdecyduje się ono z niej skorzystać, stanowi bowiem istotną gwarancję wymaganą przez traktat WE, której poszanowanie jest istotnym wymogiem proceduralnym prawidłowości postępowania o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom przez państwo członkowskie.
- 48 Trybunał orzekł także, że nie w każdym przypadku musi występować całkowita zbieżność zarzutów podniesionych w wezwaniu do usunięcia uchybień, uzasadnionej opinii i skardze, jeśli przedmiot sporu nie został poszerzony lub zmieniony, a jedynie

zawężony (wyrok z dnia 27 kwietnia 2006 r. w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, przywołany powyżej, pkt 61 i cytowane tam orzecznictwo).

- 49 W świetle tego orzecznictwa rząd niemiecki mógł słusznie uznać, że zarówno na etapie postępowania poprzedzającego wniesienie skargi, jak i na etapie postępowania pisemnego przed Trybunałem nie miał on obowiązku przedstawić swoich uwag wobec żądania piątego w zakresie, w jakim stanowiło ono wniosek o wydanie dla niego wskazówek. Należy odrzucić jako niedopuszczalny wniosek Komisji dotyczący nowego sformułowania żądania, przedstawiony po raz pierwszy na rozprawie i mający na celu przekształcenie wniosku o wydanie wskazówek, powtórnego przez Komisję w replice w związku z zarzutem niedopuszczalności podniesionym przez Republikę Federalną Niemiec w swojej obronie, we wniosek o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.
- 50 Mając na względzie powyższe rozważania, należy uznać za niedopuszczalne żądania zawarte w niniejszej skardze w zakresie, w jakim odnoszą się do wydania wskazówek Republice Federalnej Niemiec dotyczących wpisania na rachunek Komisji środków własnych, które nie zostały jeszcze przekazane, zapłaty odsetek za zwłokę na mocy art. 11 rozporządzeń nr 1552/89 i nr 1150/2000 oraz przekazania informacji dotyczących nieuiszczonych kwot.
- 51 Analiza niniejszej skargi zostanie zatem ograniczona do oceny zarzutów sformułowanych w ramach żądania pierwszego i drugiego, to jest z jednej strony niezwolnienia 509 karnetów TIR za lata 1993–1995 i nieprawidłowego wykazania w rachunkach, a także nieudostępnienia Komisji odpowiednich środków własnych, a z drugiej strony odmowy przekazania Komisji innych niezakwestionowanych opłat w związku z nieprawidłowym zwolnieniem karnetów TIR od 1994 r. aż do września 1996 r., które również zostały wpisane na rachunkach B.

Co do istoty sprawy

W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na nieprawidłowościach, jakimi dotknięte są niektóre karnety TIR, nieprawidłowym wykazaniu w rachunkach i nieudostępnieniu Komisji odpowiednich kwot

— Argumentacja stron

- 52 Komisja podnosi, że ponieważ wierzytelności, o których mowa w niniejszym postępowaniu, zostały objęte zabezpieczeniami, powinny zostać wpisane na rachunki A na podstawie art. 6 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1552/89. W procedurze TIR zapłata należności celnych jest objęta zabezpieczeniem w postaci karnetów wydanych przez stowarzyszenia poręczające, które są solidarnie odpowiedzialne za zapłatę opłat i podatków wraz z głównym dłużnikiem w przypadku nieprawidłowości lub nadużyć finansowych, do których dochodzi w ramach operacji TIR.
- 53 Komisja podnosi, że rachunki B nie mają na celu ochrony państw członkowskich przed nadmiernymi obciążeniami budżetu, ale umożliwienie Komisji lepszego śledzenia działań państw członkowskich w dziedzinie poboru środków własnych, w szczególności w przypadku nadużyć finansowych lub nieprawidłowości. Ten cel byłby absurdalny, jeśli każde państwo miałooby swobodę w ocenie charakteru zabezpieczenia według swojego uznania i w decydowaniu samemu, bez uzgodnienia z Komisją, kiedy zabezpieczona wierzytelność powinna być wpisana na jeden czy drugi rachunek.
- 54 Z całej treści art. 6 rozporządzenia nr 1552/89 wynika, że wykazanie roszczeń na rachunkach A nie wymaga, aby zabezpieczenie można było „bezpośrednio

i natychmiast zrealizować". Natomiast jest wymagane, aby istniała możliwość jego realizacji w przypadku, gdy w chwili przedstawienia zabezpieczenia niewypłacalny dłużnik nie może spłacić długu celnego.

- 55 Zdaniem Komisji władze niemieckie, kwestionując ogólnie, że zabezpieczenie w wysokości 60 025 EUR przypadające na jeden karnet TIR jest wystarczające w większości przypadków do pokrycia wierzytelności związanych z należnościami celnymi za towary wysoko ocłone, nie kwestionują konkretnie w niniejszym przypadku, że zabezpieczenia były wystarczające do pokrycia wierzytelności. Nie kwestionują one również, że sporne zabezpieczenia wystarczały przynajmniej na częściowe pokrycie wierzytelności we wszystkich przypadkach, w związku z czym powinny one być zostać wykazane na rachunkach A, przynajmniej w takim zakresie, w jakim nie narzuca się inna ocena z powodu wypowiedzenia przez grupę ubezpieczycieli umowy reasekuracji pod koniec 1994 r.
- 56 Komisja uważa, że wierzytelności sprzed 1995 r. powinny być w każdym razie zostać wpisane na rachunkach A i udostępnione Komisji, ponieważ decydujące znaczenie ma data rozpoczęcia operacji TIR i data złożenia zabezpieczenia. W odniesieniu do wierzytelności powstałych po 1995 r., gdyby uznać za trafne twierdzenie władz niemieckich, że w tamtym czasie wierzytelności powinny być zostać uznane za niezabezpieczone z powodu wypowiedzenia umowy reasekuracji przez grupę ubezpieczycieli, to władze niemieckie nie powinny być zezwolić na procedurę TIR z powodu braku zabezpieczenia. Skoro jednak wyraziły zgodę i wpisały wierzytelności na rachunki B, to z tego względu musiały także ponosić ryzyko związane ze ściąganiem tych wierzytelności. Należy wyjść z założenia, że zostało udzielone przynajmniej częściowe zabezpieczenie. Republika Federalna Niemiec zrezygnowała tymczasowo z dochodzenia od stowarzyszenia poręczającego wymagalnych wierzytelności, pod warunkiem że pozostanie ono nadal odpowiedzialne do wysokości odpowiedniej osobistej części i dokona cesji wierzytelności na reasekuratora tytułem zabezpieczenia. W konsekwencji wierzytelności za 1995 r. i za następnne lata były także objęte zabezpieczeniami i powinny być — przynajmniej częściowo — zostać wykazane na rachunkach A oraz udostępnione Komisji w takim zakresie, w jakim nie zostały zakwestionowane w odpowiednim terminie.

- 57 Zdaniem Komisji wyłącznie subsydiarna odpowiedzialność stowarzyszenia poręczającego ma małe znaczenie, jeśli wierzytelności nie mogą zostać ściągnięte do dłużnika głównego. Odpowiedzialność subsydiarna jest dodatkowym zabezpieczeniem odsuniętym w czasie, które pozwala prowadzić wierzycielowi egzekucję z majątku poręczyciela, gdy majątek dłużnika jest niewystarczający. Zgodnie z art. 8 ust. 1 konwencji TIR państwa członkowskie mają możliwość dochodzenia roszczeń wobec stowarzyszeń poręczających.
- 58 Komisja podkreśla, że w niniejszym postępowaniu odnosi się jedynie do wierzytelności ustalonych prawomocnie. Artykuł 6 ust. 2 lit. b) zdanie drugie rozporządzenia nr 1552/89 nie ma zastosowania w zakresie, w jakim dotyczy on roszczeń, które „są kwestionowane”, jeśli zabezpieczenie wierzytelności jest poddane w wątpliwość, ponieważ poręczyciel nie kwestionuje wierzytelności głównej, ale jego zdolność spłaty zabezpieczenia jest niepewna.
- 59 Komisja utrzymuje także, że twierdzenia Królestwa Belgii dotyczące możliwości zakwestionowania roszczeń przez stowarzyszenie poręczające ma charakter hipotetyczny, ponieważ istnienie spornych wierzytelności nie zostało zakwestionowane. Doszło jedynie do wypowiedzenia umów poręczenia, po czym państwo członkowskie samowolnie zgodziło się na odroczenie zapłaty i nie przekazało do budżetu wspólnotowego zabezpieczonych kwot zgodnie z zobowiązaniami, które ciąży na nim na mocy rozporządzenia nr 1552/89. Takie zachowanie nie może obciążać tego budżetu.
- 60 Komisja uważa wreszcie, że władze niemieckie nie przedstawiły żadnego dowodu popierającego twierdzenie, że rezygnując tymczasowo ze ściągnięcia spornych

wierzytelności, działały w interesie Wspólnoty w celu uniknięcia rozpadu procedury TIR. W tym przypadku przed podjęciem decyzji o takiej rezygnacji władze niemieckie powinny były porozumieć się w interesie Wspólnoty z Komisją i innymi państwami członkowskimi. Jednostronne podejście wspomnianych władz, jak przykładowo zwłoka w spełnieniu wielokrotnie kierowanego przez Komisję żądania udzielenia informacji o porozumieniu zawartym pomiędzy rządem federalnym a stowarzyszeniem poręczającym oraz o porozumieniach ewentualnie zawartych z innymi poręczycielami, ilustruje dokładnie uchybienie obowiązkowi współpracy, który został ustanowiony w art. 10 WE.

61 Jeśli chodzi o tymczasową rezygnację ze ściągania kwot wykazanych na rachunkach B, Komisja podnosi, że władze niemieckie mają obowiązek podjąć wszystkie wymagane środki w celu zapewnienia, aby ustalone środki własne zostały pobrane (art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 1552/89). Nie chodzi tu o przypadek objęty zakresem art. 17 ust. 2 zdanie pierwsze i drugie rozporządzenia nr 1552/89. Republika Federalna Niemiec nie może podnosić, że spełnia przesłanki wymienione w tym przepisie, ponieważ nie dochowała przewidzianej procedury ani nie spełniła materialnych przesłanek stosowania tego przepisu (nieprzewidywalność, wyjątkowe okoliczności). Hipotetyczne zdarzenia, takie jak rozpad systemu reasekuracji, nie są wystarczające do uzasadnienia zachowania władz niemieckich.

62 Republika Federalna Niemiec podnosi natomiast, że ponieważ stowarzyszenia poręczające nie dawały już od 1993 r. wystarczających zabezpieczeń wierzytelności pochodzących z karnetów TIR, które nie zostały zwolnione z powodu dużego wzrostu liczby wniosków skierowanych do ubezpieczycieli, którzy coraz częściej odmawiali przejęcia poręczeń na pierwotnych warunkach, niemieckie władze celne słusznie w pierwszej kolejności wpisały sporne wierzytelności na rachunki B.

- 63 Republika Federalna Niemiec jest zdania, że zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 rozporządzenia nr 1552/89 i motywami tego rozporządzenia na rachunkach A wykazywane są tylko zabezpieczone wierzytelności, w stosunku do których istnieje pewność, że zabezpieczenie może zostać rzeczywiście zrealizowane, co nie ma miejsca w przypadku niewypłacalnych stowarzyszeń poręczających, których majątek jest oczywiście niewystarczający, jak i rozwiązanych lub wadliwych międzynarodowych mechanizmów poręczeń (art. 6 konwencji TIR). Nieściągnięte, ale zabezpieczone wierzytelności stanowią z zasady „ustalone [tytuły] roszczenia do dochodów budżetowych [...], [które] nie zostały jeszcze uzyskane” [art. 6 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1552/89]. Od tej zasady można uczynić wyjątek tylko wtedy, gdy zabezpieczenie może być zrealizowane bez problemów. Państwa członkowskie nie są zobowiązane do zapłaty z góry wierzytelności, które nie są zabezpieczone lub są zabezpieczone w niewystarczającej wysokości.
- 64 Republika Federalna Niemiec twierdzi, że w innych procedurach celnych, w odróżnieniu od procedury dotyczącej karnetów TIR, w której administracja celna ma obowiązek przyjąć „zabezpieczenie” określone na poziomie międzynarodowym (zabezpieczenie stowarzyszenia tego państwa, w którym powstaje dług celny, ograniczone w przypadku każdego karnetu), kwota długów celnych jest w każdej chwili objęta zabezpieczeniem [art. 192 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. L 302, str. 1, zwany dalej „kodeksem celnym”)]. Wierzytelności celne, które okażą się nieściągalne z powodu systemu gwarancji ustanowionego przez umowę międzynarodową, nie mogą być zrównane z wierzytelnościami zabezpieczonymi w rozumieniu rozporządzenia nr 1552/89. W innym wypadku państwa członkowskie musiałyby zawsze dostarczać zwykle środki budżetowe za nieściągnięte wierzytelności, nie ponosząc jakiegokolwiek odpowiedzialności za tę nieściągalność.
- 65 Republika Federalna Niemiec uważa, że Komisja niesłusznie odróżniła okresy przed i po 1 stycznia 1995 r. Wypowiedzenie umów reasekuracji przez grupę ubezpieczycieli skutkowało natychmiastowym i retroaktywnym wstrzymaniem zapłaty. Ponadto ponieważ zabezpieczenie ma charakter subsydiarny, jeszcze przed skierowaniem roszczenia przeciwko stowarzyszeniom poręczającym władze niemieckie musiały wszcząć i doprowadzić do końca postępowania poszukiwawcze i podatkowe (art. 8 ust. 7 konwencji TIR). Te postępowania mogły czasami trwać kilka lat, zatem realizacja tego roszczenia była możliwa dopiero po 1994 r.

- 66 Wbrew twierdzeniom Komisji, w następstwie wypowiedzenia umowy reasekuracji pod koniec 1994 r. władze niemieckie nie mogły odmówić zezwolenia na zastosowanie procedury TIR, chyba że zgodziłyby się na prawie całkowite sparaliżowanie handlu wschód — zachód i jednostronne naruszenie integralnej części wspólnotowego prawa celnego (art. 91 kodeksu celnego). W istocie państwo członkowskie nie może z własnej inicjatywy wymagać dodatkowych zabezpieczeń, nie naruszając przepisów procedury TIR.
- 67 Republika Federalna Niemiec twierdzi posiłkowo, że nawet jeśli chodziłoby o „zabezpieczone wierzytelności”, to wspomniane kwoty nie musiały być udostępnione Komisji, ponieważ nie mogły zostać ściągnięte w szczególności z powodu siły wyższej w rozumieniu art. 17 ust. 2 zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1552/89. Takie kwoty nie powinny zatem zostać wykazane na rachunkach A ani na rachunkach B bez względu na to, czy chodziło o wierzytelność główną, czy akcesoryjną, taką jak na przykład zabezpieczenie. Władze niemieckie powinny były zrobić wszystko w celu ściągnięcia należnych wierzytelności od stowarzyszeń poręczających (proces wzorcowy przeciwko stowarzyszeniom poręczającym, kontrola faktycznego majątku stowarzyszeń).
- 68 Republika Federalna Niemiec jest zdania, że ze względu na to, iż IRU była zmuszona do wszczęcia długich postępowań pojedynczych przeciwko grupie ubezpieczycieli, które są ciągle w toku, i ponieważ uzdrowienie gospodarcze stowarzyszeń poręczających zajęłoby wiele lat, od samego początku było jasne, że ściągnięcie wierzytelności było niemożliwie w długiej perspektywie czasu, a nawet w ogóle nie było możliwe w rozumieniu art. 17 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia nr 1552/89 z powodu oczywistej i poważnej niewystarczalności majątku stowarzyszeń poręczających i z powodu braku woli ze strony ubezpieczycieli do przejęcia odpowiedzialności za zapłatę. Porozumienia ze stowarzyszeniami poręczającymi były pierwszą oznaką powrotu do wypłacalności tych stowarzyszeń, pozwalając im na ponowne podjęcie działalności.
- 69 Królestwo Belgii podnosi, że państwa członkowskie tylko wtedy muszą udostępnić Komisji należności celne, gdy zostały one faktycznie uiszczone w całości, a nie, jak

podnosi Komisja, gdy część tych należności jest objęta zabezpieczeniem. Każde inne rozwiązanie jest sprzeczne z celem rachunków B, który zakłada, że państwa członkowskie nie muszą udostępniać kwot, których nie mogą odzyskać.

- 70 Rząd belgijski uważa także, że Republika Federalna Niemiec nie naruszyła wspólnotowej zasady lojalności. Zawierając ze stowarzyszeniami poręczającymi porozumienia o odroczeniu, Republika Federalna Niemiec, tak jak wyjaśniła, uniknęła jeszcze większej szkody dla procedury TIR, ponieważ w przypadku postępowań sądowych te stowarzyszenia natychmiast stałyby się niewypłacalne, co doprowadziłoby do rozpadu procedury TIR i do sytuacji, o której mowa w art. 17 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia nr 1552/89, w której ściągnięcie wierzytelności byłoby niemożliwe. Poza tym zarzucanie państwom członkowskim, że nie spełniły swoich obowiązków, które ciążyą na nich na mocy prawa wspólnotowego, jest wyrazem mało lojalnej postawy Komisji, skoro Komisja знаła problemy związane z płatnością, z jakimi borykały się stowarzyszenia poręczające.

Ocena Trybunału

- 71 W tym zarzucie Komisja podnosi zasadniczo, że władze niemieckie jednostronnie zrezygnowały z sądowego dochodzenia od stowarzyszeń poręczających wierzytelności ustalonych w związku z karnetami TIR, o których mowa w niniejszym postępowaniu, źle zapisały na rachunkach odpowiednie środki własne, nie wykazując ich na rachunkach A, i nie udostępniły ich Komisji w odpowiednim czasie, tym samym naruszając w szczególności art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 1552/89.
- 72 Na wstępie należy wskazać, że rząd niemiecki nie kwestionuje, iż postępowania sądowe dotyczące dochodzenia roszczeń w związku ze spornymi karnetami TIR

zostały zawieszony, ani że nie zostały wszczęte, ponieważ ze stowarzyszeniami poręczającymi zostały zawarte porozumienia, na których podstawie władze niemieckie zrezygnowały tymczasowo z dochodzenia swoich roszczeń. Ten rząd przyznaje także, że kwota odpowiednich wierzytelności została wykazana na rachunkach B i że te wierzytelności powstałe w związku z operacjami TIR zostały definitywnie ustalone w okresie pomiędzy 1993 a 1995 r. Chodzi tu zatem o roszczenie ustalone w rozumieniu art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 1552/89. Natomiast rząd ten uważa, że w ten sposób nie naruszył swoich obowiązków wynikających z rozporządzenia nr 1552/89.

- 73 Tak jak Trybunał przypominał już w pkt 66 wyroku z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie C-392/02 Komisja przeciwko Danii, Rec. str. I-9811, na mocy art. 17 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1552/89 państwa członkowskie są zobowiązane do podjęcia wszelkich wymaganych środków w celu zapewnienia, aby kwota odpowiadająca roszczeniom do dochodów budżetowych ustalonym na mocy art. 2 została udostępniona Komisji. Państwa członkowskie są zwolnione z tego obowiązku jedynie w przypadku, gdy kwoty te nie zostały zgromadzone z powodu siły wyższej lub jeżeli okaże się, że ich uzyskanie jest całkowicie niemożliwe z przyczyn, których nie można im przypisać.
- 74 W odniesieniu do zapisu na rachunkach środków własnych art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 1552/89 stanowi, że rachunki dotyczące środków własnych są prowadzone przez skarbu państwa każdego państwa członkowskiego lub organ wyznaczony przez każde państwo członkowskie. Na podstawie art. 6 ust. 2 lit. a) i b) tego samego przepisu państwa członkowskie są zobowiązane do wpisu roszczeń do dochodów budżetowych, ustalonych zgodnie z art. 2 tego rozporządzenia, na rachunkach A najpóźniej pierwszego dnia roboczego po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym roszczenie do dochodów budżetowych zostało ustalone. Ponadto istnieje możliwość wpisania w tym samym terminie na rachunkach B kwot odpowiadających ustalonym roszczeniom do dochodów budżetowych, które „nie zostały jeszcze uzyskane” ani co do których „nie przewidziano zabezpieczenia”, a także ustalonych roszczeń do dochodów budżetowych „w odniesieniu do których zabezpieczenie zostało przewidziane, [i które] są kwestionowane oraz mogą podlegać zmianie w wyniku rozstrzygnięcia sporu, który powstał”.

- 75 W celu udostępnienia środków własnych art. 9 ust. 1 tego samego rozporządzenia nr 1552/89 przewiduje, że każde państwo członkowskie zapisuje środki własne na rachunek otwarty w imieniu Komisji przez jego skarb państwa lub organ wyznaczony przez państwo członkowskie zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 10 tego rozporządzenia. Zgodnie z art. 10 ust. 1 po potrąceniu kosztów poboru wpis środków własnych jest dokonywany najpóźniej w pierwszym dniu roboczym po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym rozszczenie do dochodów budżetowych zostało ustalone zgodnie z art. 2 z wyjątkiem rozszczeń do dochodów budżetowych wykazanych na rachunkach B na podstawie art. 6 ust. 2 lit. b) tego rozporządzenia, w których przypadku wpis musi być dokonany najpóźniej w pierwszym dniu roboczym następującym po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, „w którym tytuły [kwoty odpowiadające rozszczeniom do] dochodów budżetowych zostały uzyskane”.
- 76 W ramach niniejszego postępowania rząd niemiecki nie podniósł, że sporne rozszczenia zostały zakwestionowane w terminie i że mogły podlegać zmianie w wyniku rozstrzygnięcia sporu, który powstał w rozumieniu art. 6 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1552/89. W niniejszym przypadku jest jasne, że spór dotyczy wykonania zabezpieczeń, a nie ich istnienia lub kwoty spornych wierzytelności, gdyż ta kwota została definitywnie ustalona.
- 77 Rząd niemiecki podnosi, że nieściągnięte wierzytelności, o które tu chodzi, mogły zostać słusznie wpisane na rachunkach B, ponieważ nie były faktycznie objęte zabezpieczeniami w rozumieniu cytowanego powyżej art. 6 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1552/89. Ten rząd nie kwestionuje jako takiej kwalifikacji zabezpieczenia złożonego przez stowarzyszenia poręczające w ramach operacji TIR jako „poręczenia” w rozumieniu tego przepisu. Podnosi, że z uwagi na niewypłacalność systemu zabezpieczeń poczynszy od 1993 r., na którym opiera się procedura tranzytu w postaci karnetu TIR, wskutek odmowy przez grupę ubezpieczycieli zapłaty odszkodowań niemieckim stowarzyszeniom poręczającym te zabezpieczenia nie okazały się możliwe do zrealizowania z powodu niewypłacalności tych stowarzyszeń. Z tego względu sporne rozszczenia powinny zostać wykazane na rachunkach B jako wierzytelności niezabezpieczone.

- 78 Należy wskazać, że prawa i obowiązki stowarzyszenia poręczającego przewidziane w ramach konwencji TIR są regulowane przez tę konwencję, przez prawo wspólnotowe i przez umowę poręczenia, która podlega prawu niemieckiemu i którą stowarzyszenie poręczające zawarło z Republiką Federalną Niemiec (wyrok z dnia 23 września 2003 r. w sprawie C-78/01 BGL, Rec. str. I-9543, pkt 45).
- 79 Na mocy art. 193 kodeksu celnego zabezpieczenie zapłaty długu celnego może nastąpić w formie poręczenia, a zgodnie z art. 195 tego kodeksu poręczyciel zobowiązuje się na piśmie do zapłacenia solidarnie z dłużnikiem zabezpieczonej kwoty długu celnego, którego zapłacenie staje się wymagalne.
- 80 Jeśli chodzi w szczególności o przewóz towarów objęty karnetami TIR, o którym mowa w art. 91 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego, z art. 8 ust. 1 konwencji TIR wynika, że na podstawie umowy poręczenia stowarzyszenia poręczające zobowiązują się także do zapłaty należności celnych dłużnika i są solidarnie zobowiązane z dłużnikiem do ich zapłaty, nawet jeśli na mocy art. 8 ust. 7 właściwe władze muszą w miarę możliwości dochodzić tej kwoty w pierwszej kolejności od bezpośredniego dłużnika, zanim skierują roszczenie do stowarzyszenia poręczającego, jeśli tylko jest to możliwe.
- 81 W tych warunkach nie ulega wątpliwości, że zabezpieczenie złożone przez stowarzyszenia poręczające w ramach operacji TIR wchodzi w zakres pojęcia „poręczenia” w rozumieniu art. 6 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1552/89.
- 82 Należy jednak stwierdzić, że zgodnie z art. 8 ust. 3 konwencji TIR państwa członkowskie muszą ustalić maksymalną wysokość kwot od jednego karnetu TIR, których można żądać od stowarzyszenia poręczającego.

- 83 Zatem zgodnie z opinią Komisji ustalone roszczenia w związku z operacjami TIR muszą zostać wpisane na rachunkach A i udostępnione Komisji do wysokości zabezpieczenia uzgodnionego w ramach procedury TIR, zgodnie z art. 10 rozporządzenia nr 1552/89, nawet jeśli kwota długu celnego przekracza tę kwotę.
- 84 Tak jak słusznie stwierdził rzecznik generalny w pkt 86 i 89 swojej opinii, ta wykładnia jest zgodna z celami wyznaczonymi przy wprowadzeniu rachunków B; ma ona, tak jak wskazuje piąty motyw rozporządzenia nr 1552/89, nie tylko umożliwić Komisji lepsze śledzenie działań państw członkowskich w dziedzinie poboru środków własnych, ale również uwzględnienie ryzyka finansowego, na jakie narażone są państwa członkowskie.
- 85 Nie można zaakceptować argumentacji rządu niemieckiego, że kryzys procedury TIR, który doprowadził do rozpadu systemu zabezpieczeń, na którym opiera się ta procedura, skutkowało tym, że od 1993 r. sporne wierzytelności nie były już rzeczywiście zabezpieczone, więc odpowiadające im kwoty powinny być zostać wykazane na rachunkach B.
- 86 Nie jest konieczne sprawdzanie, czy system zabezpieczeń wprowadzony przez konwencję TIR od 1993 r. nie funkcjonował już prawidłowo. Tak jak podniosła Komisja, jednostronna decyzja władz niemieckich o zawieszeniu postępowań w sprawie dochodzenia spornych roszczeń od stowarzyszeń poręczających, o zawarciu z nimi porozumień o odroczeniu płatności i w konsekwencji o wykazaniu tych roszczeń — które definitywnie zostały ustalone — na rachunkach B narusza w każdym razie zobowiązanie podjęcia wszelkich koniecznych działań w celu zapewnienia, aby kwota odpowiadająca środkom własnym została udostępniona Komisji na warunkach przewidzianych w tym rozporządzeniu, które to zobowiązanie ciąży na państwach członkowskich na mocy art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 1552/89.

- 87 Cytowany powyżej art. 17 ust. 1 jest szczególnym wyrazem wymogu lojalnej współpracy wynikającego z art. 10 WE, zgodnie z którym państwa członkowskie muszą z jednej strony przedstawić Komisji problemy, na jakie napotkały w trakcie stosowania prawa wspólnotowego (zob. analogicznie w szczególności wyrok z dnia 2 lipca 2002 r. w sprawie C-499/99 Komisja przeciwko Hiszpanii, Rec. str. I-6031, pkt 24), a z drugiej strony nie mogą ustanawiać krajowych środków zachowawczych, które są sprzeczne ze sprzeciwami, zastrzeżeniami lub warunkami Komisji (zob. analogicznie wyrok z dnia 5 maja 1981 r. w sprawie 804/79 Zjednoczone Królestwo przeciwko Komisji, Rec. str. 1045, pkt 32). Tymczasem w niniejszym przypadku nie ulega wątpliwości, że Republika Federalna Niemiec działała jednostronnie i mimo sprzeciwów wyrażonych przez Komisję.
- 88 Wspomniane zobowiązanie ma tym większe znaczenie, tak jak orzekł Trybunał w pkt 54 przywołanego powyżej wyroku w sprawie Komisja przeciwko Danii, że deficyt w zakresie środków własnych powinien być skompensowany albo poprzez inny środek własny, albo poprzez dostosowanie wydatków.
- 89 Ponadto rząd niemiecki nie może podnosić istnienia „siły wyższej” w rozumieniu art. 17 ust. 2 rozporządzenia nr 1552/89. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem pojęcie siły wyższej oznacza nadzwyczajne i nieprzewidywalne okoliczności, na które nie ma wpływu podmiot powołujący się na siłę wyższą i których konsekwencje nie mogły zostać uniknięte pomimo zastosowania wszystkich środków ostrożności (zob. w szczególności wyrok z dnia 5 lutego 1987 r. w sprawie 145/85 Denkavit, Rec. str. 565, pkt 11). Tymczasem działając jednostronnie w sposób opisany w pkt 86 niniejszego wyroku, Republika Federalna Niemiec nie zastosowała wszystkich środków ostrożności w celu uniknięcia wspomnianych konsekwencji.
- 90 W tych warunkach należy stwierdzić, że pierwszy zarzut jest zasadny.

W przedmiocie zarzutu drugiego, opartego na odmowie przekazania Komisji informacji o innych kwotach niesłusznie wpisanych na rachunkach B.

— Argumentacja stron

91 Komisja wskazuje, że art. 18 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1552/89 ilustruje obowiązek współpracy w dziedzinie środków własnych Wspólnot, który ciąży na państwach członkowskich. W tych warunkach Komisja uważa, że nie naruszając zasady proporcjonalności, ma prawo wymagać od Republiki Federalnej Niemiec informacji koniecznych do zbadania istnienia uchybienia i jego zakresu, które przedstawiła w ramach niniejszego postępowania.

92 Rząd niemiecki odpowiada, że Komisja nie dysponuje ogólnym prawem do informacji. Takie prawo nie istnieje z uwagi na brak regulacji przez Radę Unii Europejskiej. Zobowiązanie do lojalnej współpracy, ustanowione w art. 10 WE, nie uzasadnia żądania Komisji skierowanego do państw członkowskich o udzielenie zbyt wielu informacji, tym bardziej spełnienie tego żądania sparaliżowałoby pracę właściwych urzędów celnych przez wiele tygodni.

— Ocena Trybunału

93 Z art. 10 WE wynika, że państwa członkowskie mają obowiązek współpracy w dobrej wierze we wszelkich postępowaniach wyjaśniających wszczętych przez Komisję w trybie art. 226 WE oraz dostarczania Komisji wszelkich informacji żądanych przez nią w tym kontekście (zob. w szczególności wyrok z dnia 6 marca 2003 r. w sprawie C-478/01 Komisja przeciwko Luksemburgowi, Rec. str. I-2351, pkt 24).

- 94 Jeśli chodzi o zobowiązanie państw członkowskich do podejmowania w lojalnej współpracy z Komisją działań pozwalających zapewnić zastosowanie przepisów wspólnotowych dotyczących ustalenia ewentualnych środków własnych, Trybunał orzekł, iż z tego zobowiązania — któremu w szczególności w odniesieniu do inspekcji poświęcony jest art. 18 rozporządzenia nr 1552/89 — wynika w szczególności, że jeśli Komisja jest w dużej mierze zdana na informacje przekazane przez dane państwo członkowskie, to musi ono udostępnić Komisji w odpowiedni sposób wszelkie dowody i inne użyteczne dokumenty, tak aby mogła ona sprawdzić, czy i w jakim zakresie sporne kwoty odpowiadają środkom własnym Wspólnot (wyrok z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie Komisja przeciwko Włochom, przywołany powyżej, pkt 89–91).
- 95 W wyniku przeprowadzonych przez urzędników Komisji w listopadzie 1997 r. w Niemczech, które wykazały pewne przypadki definitywnie ustalonych roszczeń w związku z operacjami TIR, które zostały wpisane na rachunkach B, od października 1998 r. Komisja wielokrotnie wzywała władze niemieckie do przekazania jej informacji o innych niezakwestionowanych roszczeniach, które dotyczyły karnetów TIR niezwołnionych przez niemieckie urzędy celne od 1994 r., a które zostały potraktowane w ten sam sposób.
- 96 Nie spełniając tego żądania, Republika Federalna Niemiec uchybiła zobowiązaniom, które ciąży na niej w szczególności na mocy art. 18 ust. 2 rozporządzenia nr 1552/89. Stanowi on, że państwa członkowskie są w szczególności zobowiązane do wykonania dodatkowych inspekcji na wnioski Komisji. W swoim wniosku Komisja musi przedstawić przyczyny określające dodatkowe inspekcje.

97 Tak jak wskazano bowiem w pkt 95 niniejszego wyroku, żądanie Komisji było uzasadnione stwierdzeniem, podczas inspekcji dokonanej w listopadzie 1997 r., pewnych przypadków, które zdaniem tej instytucji wskazywały na naruszenie rozporządzenia nr 1552/89. Komisja miała zatem całkowite prawo żądania od Republiki Federalnej Niemiec dokonania dodatkowych inspekcji w rozumieniu art. 18 ust. 2 tego rozporządzenia w celu przekazania jej informacji dotyczących innych podobnych przypadków, które miały miejsce w spornym okresie.

98 W tych okolicznościach drugi zarzut jest również uzasadniony.

99 Mając na uwadze powyższe rozważania, należy stwierdzić, że:

- nie zwalniając prawidłowo niektórych dokumentów tranzytowych (karnetów TIR), wskutek czego środki własne wynikające z nich nie zostały właściwie zapisane na rachunku ani udostępnione Komisji w terminie,

- nie przekazując Komisji informacji o wszystkich innych niezakwestionowanych kwotach celnych w związku z niezwolnieniem karnetów TIR przez niemieckie biura celne od 1994 r. aż do zmiany zarządzenia federalnego z 1996 r., które zostały analogicznie potraktowane (wpis na rachunkach B zamiast wpisu na rachunkach A),

Republika Federalna Niemiec uchybiła swoim zobowiązaniom, które ciążyą na niej na mocy rozporządzenia nr 1552/89, zastąpionego ze skutkiem od dnia 31 maja 2000 r. rozporządzeniem Rady nr 1150/2000.

W przedmiocie kosztów

- 100 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie Republiki Federalnej Niemiec kosztami postępowania, a Republika Federalna Niemiec przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania. Zgodnie z § 4 tego samego artykułu, Królestwo Belgii pokrywa własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

- 1) Nie zwalniając prawidłowo niektórych dokumentów tranzytowych (karnetów TIR), wskutek czego środki własne wynikające z nich nie zostały właściwie zapisane na rachunku ani udostępnione Komisji Wspólnot Europejskich w terminie,

nie przekazując Komisji Wspólnot Europejskich informacji o wszystkich innych niezakwestionowanych kwotach celnych w związku z niezwolnieniem karnetów TIR przez niemieckie biura celne od 1994 r. aż do zmiany zarządzenia federalnego ministra finansów w dniu 11 września 1996 r., które zostały analogicznie potraktowane (wpis na rachunkach B zamiast wpisu na rachunkach A),

Republika Federalna Niemiec uchybiła swoim zobowiązaniom, które ciążyą na niej na mocy rozporządzenia Rady (EWG, Euratom) nr 1552/89 z dnia 29 maja 1989 r. wykonującego decyzję 88/376/EWG, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot, zastąpionego ze skutkiem od dnia 31 maja 2000 r. rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r., wykonującym decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot.

- 2) **W pozostałym zakresie skarga zostaje oddalona.**

- 3) **Republika Federalna Niemiec zostaje obciążona kosztami.**

- 4) **Królestwo Belgii pokrywa własne koszty.**

Podpisy